

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, partea vătămată Negruți Grigore și avocatul acestuia Gheorghita Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Guzun Ala Xxxxx, născută la xxxxx, originar din s. Xxxxx r-l Xxxxx, domiciliată s. Xxxxx r-l Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 01.11.2017-27.03.2019*
2. *instanța de apel: 02.05.2019 – 12.02.2020*
3. *instanța de recurs: 11.06.2020-16.09.2020*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 27 martie 2019, Guzun Ala Xxxxx a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 2000 unități convenționale, ce constituie suma de 100000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 6 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Negruți Grigore și dispusă încasarea de la Guzun Ala în beneficiul părții vătămate Negruți Grigore suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu material. În rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpată a cheltuielilor judiciare în mărime de 2386, 55 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Guzun Ala, activând în funcția de primar al Primăriei s. Biliceniei Vechi, r-nul Sîngerei din 03.07.2015 până în prezent, fiind aleasă în funcția respectivă în rezultatul desfășurării la 28.06.2015 a turului doi al alegerilor la funcția de primar din localitatea respectivă, validate prin Hotărârea Judecătoriei raionului Sîngerei din

03.07.2015, prin urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(3) Cod penal, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, având o serie de atribuții stipulate în art.29 din Legea privind administrația publică locală, nr.436-XVI din 28.12.2006, inclusiv, de asigurare a executării deciziilor consiliului local; de exercitare a funcției de ordonator principal de credite al satului (comunei), orașului (municipiului), de verificare, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor din bugetul local și informarea consiliului despre situația existentă; de inventariere și administrare a bunurilor domeniului public și celui privat ale satului în limitele competenței sale; de asigurare a elaborării planului general de urbanism și a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului și le prezintă spre aprobare consiliului local, în condițiile legii; de constatare a încălcărilor legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, de luare a măsurilor pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de sesizare a organelor de drept, care sunt obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului, etc., a săvârșit infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, ea activând în funcția sus nominalizată, acționând intenționat, folosind situația de serviciu, prin ignorarea prevederilor pct.28 și 43 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.70 din 04.08.2017, care prevede, că rezultatele stabilirii hotarelor se stipulează în actul de stabilire a hotarelor, care se semnează de reprezentantul autorității publice competente, titularul de drept, reprezentanții autorităților publice centrale în cazul când terenul adiacent este proprietate publică a statului, executantul lucrărilor de măsurare, iar în cazul stabilirii hotarelor fixe – de titularii de drepturi ai terenurilor adiacente sau de reprezentanții acestora și că planul geometric pe suport de hârtie se prezintă autorității publice competente pentru coordonare și aprobare, începând cu luna august anul 2017 până la 03.10.2017 a refuzat aprobarea prin contrasemnare a actului din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren aflat în proprietatea lui Negruți Grigore, situat în s.Biliceniei Vechi, r-nul Sîngerei și a planului geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, care au fost elaborate de Oficiul Cadastral Teritorial Sîngerei, sub pretextul că va aproba actele respective doar în cazul procurării de către ultimul a cotei valorice ce aparține locuitoarei comunei Biliceniei Vechi, raionul Sîngerei, Timoftică Ioana, din bunurile fostei CAP „Biruința”, în valoare de 12500 lei.

Ulterior, la 03.10.2017 după ce Negruți Grigore a achitat lui Timoftică Ioana suma de 12500 lei pentru procurarea cotei valorice respective, Guzun Ala a semnat actul din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren și planul geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx în calitate de reprezentant al autorității publice locale, aplicând concomitent și ștampila primăriei s.Biliceniei-

Vechi, r-nul Sîngerei, cauzând, astfel lui Negruți Grigore un prejudiciu considerabil în valoare de 12500 lei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatei Guzun Ala în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca *abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de demnitate publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea soluției privind cheltuielile judiciare, cu dispunerea încasării de la inculpata Guzun Ala a sumei de 2386,55 lei în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- poziția primei instanței este una greșită, legea fiind interpretată și aplicată incorect, instanța de judecată nu a luat în considerare prevederile art.229 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează, că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului;

- de către acuzatorul de stat a fost prezentat instanței de judecată calculul desfășurat a sumei solicitate, ce se regăsește la materialele cauzei;

- statul și-a asumat obligația pozitivă de a proba vinovăția unei persoane și în acest scop la o anumită etapă a procesului penal a suportat anumite cheltuieli judiciare, care ulterior, în cazul probării vinovăției și condamnării persoanei în condițiile art.229 Cod de procedură penală, urmează a fi plătite statului de către condamnat.

3.2. Avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate Negruți Grigore, care a solicitat, casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și admiterii parțiale a acțiunii civile, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, stabilindu-i lui Guzun Ala o pedeapsă maximă și admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Negruți Grigore, cu încasarea de la inculpată, în beneficiul lui Negruți Grigore a sumei de 12173,63 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 500000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În argumentarea apelului, apelanta a invocat că:

- prima instanță a stabilit inculpatei o pedeapsă prea blândă, nefiind corespunzătoare personalității celui vinovat, întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl reprezintă inculpata;

- aplicarea unei pedepse blânde, nu este posibilă, deoarece s-a stabilit din materialele dosarului prezența intenției directe a făptuitorului care înțelegea că prin acțiunile sale prejudiciază considerabil partea vătămată Negruți Grigore;

- prima instanță nu a luat în considerare atitudinea vinovatei, din care rezultă, că ea nu regretă că a comis fapta, nu recunoaște vina și nu manifestă căință sinceră;

- prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal;

- prin admiterea parțială a acțiunii civile prima instanță nu a restabilit prejudiciile și cheltuielile reale, suportate de partea vătămată. Or, cheltuielile de transport în sumă de 767 lei, xeroxarea și copertatea dosarului în sumă de 250 lei, sau solicitarea actelor de la cadastru - 151,20 lei, au fost necesare pentru partea vătămată anume pentru a se informa de materialele cauzei, a angaja un apărător și a se prezenta în fața instanței de judecată. Cu referire la cheltuielile pentru achitarea serviciilor pentru măsurări cadastrale în mărime de 1005,43 lei, acestea la fel urmează a fi compensate, or, reprezintă un prejudiciu real cauzat părții vătămate de către inculpată.

3.3. Inculpata Guzun Ala, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii incriminate, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului, apelanta a invocat că:

- în speță nu este prezent unul din principalele semne ale dispoziției art. 327 alin.(1) Cod penal, nefiind stabilit cauzarea de prejudiciu părții vătămate, or, suma de 12500 lei, indicată de procuror în actul de învinuire ca prejudiciu considerabil ce i-a fost cauzat lui Negruți Grigore, de fapt a fost oferită de organul de urmărire penală pentru realizarea măsurii speciale de investigație - controlul judiciar;

- faptul că lui Negruți Grigore nu i s-a cauzat vreun prejudiciu material în mărimea sumei incriminate în actul de acuzare, rezultă și din conținutul acțiunii civile, admise parțial de prima instanță, în care nu se prejudiciul material în sumă de 12500 lei incriminat în actul de învinuire, dar se solicită de fapt cheltuieli de judecată în sumă de 12173 lei, dintre care 10000 lei pentru asistență juridică și 500000 lei prejudiciul moral;

- nu este întrunită latura obiectivă a infracțiunii incriminate, care presupune existența în mod cumulativ și imperativ a trei componente: - fapta prejudiciabilă (acțiune sau inacțiune); - urmările prejudiciabile (daunele în proporții considerabile); - legătură cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmări;

- prima instanță constatând că prejudiciul incriminat lui Guzun Ala ca cauzat lui Negruți Grigore nu a survenit în mod real, deoarece suma de 12500 lei nu i-a aparținut, dar a fost oferită de CNA, urma să pronunțe o sentință de achitare din motiv că lipsește latura obiectivă a infracțiunii;

- din logica motivării primei instanțe, rezultă că banii de 12500 lei ridicați de la Timoftică Ioana, urmau a fi restituiți lui Negruți Grigore în situația în care în învinuire se indică prejudiciul material cauzat anume ultimului în acest

quantum, însă instanța a dispus trecerea acestei sume în contul statului, de parcă statul ar fi avut calitate de parte vătămată;

- atât timp cât primarul localității cunoștea despre dreptul cotașei Timoftică Ioana asupra imobilului în cauză, iar actul de stabilire a hotarelor nu conținea semnătura ei, ci doar a lui Negruți Grigore, ea în calitate de reprezentant al autorității publice, întemeiat a refuzat să semneze actul respectiv, or, prin această acțiune emitea un act ilegal, fiind încălcat dreptul unei alte persoane;

- este eronată concluzia instanței precum că suma de 12500 lei poate fi calificată ca prejudiciu suportat de Negruți Grigore, or, suma respectivă nu a fost transmisă în mod arbitrar, ci a fost pretinsă în mod întemeiat, și anume datorită faptului, că cota valorică a lui Timoftică Ioana nu a fost răscumpărată;

- este contrară principiilor procesului penal concluzia instanței precum că, îngrădirea dreptului de a utiliza terenul agricol, datorită acțiunilor culpabile a inculpatei, i-ar fi adus prejudiciu lui Negruți Grigore, or, un oarecare prejudiciu ca urmare a imposibilității utilizării terenului nu s-a invocat, iar instanța abuziv a concluzionat precum că, Negruți Grigore a suportat prejudicii ca urmare a neutilizării terenului respectiv.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, apelurile declarate de procuror și de avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate, au fost respinse ca nefondate, iar apelul declarat de inculpată a fost admis, inclusiv din alte motive, fiind casată parțial sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

În temeiul art. 332 alin. (2), 391 alin. (2) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Guzun Ala pe învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost încetat, din motiv că fapta inculpatei constituie contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

În temeiul art. 30 Cod contravențional, procesul contravențional în privința lui Guzun Ala a fost încetat, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

În rest, dispozițiile sentinței ce vizează acțiunea civilă, corpurile delictive, cheltuielile judiciare, au fost menținute.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că a oferit părților posibilitate de a prezenta probe suplimentare sau de a se referi la probele anexate la materialele cauzei în vederea admiterii/respingerii argumentelor invocate în cererile de apel înaintate. Careva probe suplimentare partea acuzării și partea apărării nu au prezentat, solicitându-se doar verificarea celor ce sunt anexate la materialele cauzei.

Instanța de apel a menționat că prima instanță corect a reținut fapta în sarcina inculpatei și a notat în acest sens că sunt lipsite de temei invocările

inculpatei că acțiunile acesteia în calitate de primar au fost în limitele legale, deoarece aceasta a condiționat îndeplinirea acțiunilor ce decurg din atribuțiile sale de serviciu, prin procurarea de către Negruți Grigore a cotei valorice ce aparține locuitoarei comunei Biliceniei Vechi, raionul Sîngerei, Timoftică Ioana, din bunurile fostei CAP „Biruința”, în valoare de 12500 lei.

În continuare, instanța de apel a notat că din registrul petițiilor din cadrul primăriei, rezultă că la 03.08.2017 Negruți Grigore s-a adresat cu solicitarea de a i se semna actul de stabilire a hotarelor terenului agricol (f.d.127, vol. I).

În acest sens, instanța de apel a reținut că Guzun Ala în calitate de primar, potrivit înregistrărilor audio, indică, că va aproba actele respective doar în cazul procurării de către ultimul a cotei valorice ce aparține locuitoarei comunei Biliceniei Vechi, raionul Sîngerei, Timoftică Ioana, se implică chiar și în calculul costului cotei valorice, iar ulterior așa zisei tranzacții de cumpărare-vânzare, la indicația primarului Guzun Ala, încearcă să-i dea caracter legal prin оформarea unei recipise (f.d. 40; 80, vol. I).

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a statuat, că acțiunile inculpatei întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit. b) Cod penal, deoarece în cadrul examinării cauzei penale în ordine de apel, nu a fost dovedită existența urmărilor prejudiciabile și anume - daunelor în proporții considerabile cauzate lui Negruți Grigore.

Instanța de apel a mai specificat că infracțiunea prevăzută la art.327 Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

La acest capitol, instanța de apel a notat că potrivit concluziilor de învinuire, lui Grigore Negruți i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil în valoare de 12500 lei, adică suma de bani achitată în vederea procurării cotei valorice ce aparține locuitoarei comunei Biliceniei Vechi, raionul Sîngerei, Timoftică Ioana, din bunurile fostei CAP „Biruința”.

Instanța de apel reținut că dacă dauna cauzată de către persoana, la caz, cu funcție de demnitate publică, este de natură patrimonială, cum se și impută potrivit învinuirii aduse, la aprecierea caracterului considerabil al daunei, se ține cont de criteriile prevăzute la alin.(2) art.126 Cod penal, și anume: valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

Astfel, instanța de apel a atestat că suma de 12500 lei a fost oferită de către organul de urmărire penală la cererea părții vătămate Negruți Grigore care la 21.09.2017 a solicitat oferirea mijloacelor bănești în sumă de 12500 lei din motiv că nu dispune de mijloace financiare proprii, concluzionându-se, că oferirea sumei date de bani, care de fapt nu-i aparținea părții vătămate, n-a influențat în

careva mod asupra stării materiale a victimei, neavând o careva însemnătate și valoare pentru partea vătămată.

În acest sens, instanța de apel a indicat că sintagma "*daune în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*", utilizată în dispoziția art.327 Cod penal, nu se caracterizează prin perfecțiune, fiind vagă, echivocă, interpretabilă, iar în cazul persistenței îndoielilor privind caracterul considerabil al daunelor cauzate, urmează aplicarea art. 312 Cod contravențional.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că dacă fapta de folosire a situației de serviciu nu implică producerea unor asemenea urmări, iar la caz, asemenea urmări pentru Negruți Grigore n-au survenit, răspunderea survine în conformitate cu art. 312 Cod contravențional.

Instanța de apel a apreciat ca relevante alegațiile apărării privitor la faptul, că este contrară principiilor procesului penal concluzia instanței precum că, îngrădirea dreptului de a utiliza terenul agricol, datorită acțiunilor culpabile a inculpatei Guzun Ala, ar fi adus prejudiciu lui Negruți Grigore, or, prin constatarea dată, instanța a depășit limitele judecării cauzei, un astfel de prejudiciu nici nu s-a invocat de acuzare, prin urmare prima instanță eronat a concluzionat precum că Negruți Grigore ar fi suportat prejudicii ca urmare a neutilizării terenului respectiv.

Astfel, instanța de apel a conchis că în aceste circumstanțe învinuirea adusă inculpatei în baza art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal nu s-a confirmat, lipsind latura obiectivă, fapta acesteia constituind contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, condiție ce potrivit prevederilor art. 332 alin. (2) în coroborare cu art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, impune necesitatea încetării procesului penal, pe motiv că fapta inculpatei constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

Instanța de apel a constatat că Guzun Ala, activând în funcția de primar din 03.07.2015 până în prezent al Primăriei s. Biliceniei Vechi, r-nul Sîngerei, fiind aleasă în funcția respectivă în rezultatul desfășurării la 28.06.2015 a turului doi al alegerilor la funcția de primar din localitatea respectivă, validate prin Hotărârea Judecătorei raionului Sîngerei din 03.07.2015, prin urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(3) Cod penal, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, având o serie de atribuții stipulate în art.29 din Legea privind administrația publică locală, nr.436-XVI din 28.12.2006, inclusiv, de asigurare a executării deciziilor consiliului local; de exercitare a funcției de ordonator principal de credite al satului (comunei), orașului (municipiului), de verificare, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor din bugetul local și informarea consiliului despre situația existentă; de inventariere și administrare a bunurilor domeniului public și celui privat ale satului în limitele competenței sale; de asigurare a elaborării planului general de urbanism și a documentației de

urbanism și amenajare a teritoriului și le prezintă spre aprobare consiliului local, în condițiile legii; de constatare a încălcărilor legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, de luare a măsurilor pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de sesizare a organelor de drept, care sunt obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului, etc., a săvârșit contravenția de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, ea activând în funcția sus nominalizată, acționând intenționat, folosind situația de serviciu, prin ignorarea prevederilor pct.28 și 43 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.70 din 04.08.2017, care prevede, că rezultatele stabilirii hotarelor se stipulează în actul de stabilire a hotarelor, care se semnează de reprezentantul autorității publice competente, titularul de drept, reprezentanții autorităților publice centrale în cazul când terenul adiacent este proprietate publică a statului, executantul lucrărilor de măsurare, iar în cazul stabilirii hotarelor fixe – de titularii de drepturi ai terenurilor adiacente sau de reprezentanții acestora și că planul geometric pe suport de hârtie se prezintă autorității publice competente pentru coordonare și aprobare, începând cu luna august anul 2017 până la 03.10.2017 a refuzat aprobarea prin contrasemnare a actului din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren aflat în proprietatea lui Negruți Grigore, situat în s. Biliceniei Vechi, r-nul Sîngerei și a planului geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, care au fost elaborate de Oficiul Cadastral Teritorial Sîngerei, sub pretextul că va aproba actele respective doar în cazul procurării de către ultimul a cotei valorice ce aparține locuitoarei comunei Biliceniei Vechi, raionul Sîngerei, Timoftică Ioana, din bunurile fostei CAP „Biruința”, în valoare de 12500 lei.

Ulterior, la 03.10.2017 după ce Negruți Grigore a achitat lui Timoftică Ioana suma de 12500 lei pentru procurarea cotei valorice respective, Guzun Ala a semnat actul din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren și planul geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx în calitate de reprezentant al autorității publice locale, aplicând concomitent și ștampila primăriei s. Biliceniei-Vechi, r-nul Sîngerei.

Instanța de apel a calificat aceste acțiuni ale lui Guzun Ala în baza art. 312 Cod contravențional, adică folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a stabilit că procesul contravențional urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Ce ține de latura civilă, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a soluționat acțiunea civilă, or încasând din contul inculpatei suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral ca fiind una rezonabilă și echitabilă, chiar dacă inculpata a comis o contravenție, ultima având calitatea de persoană cu funcție de demnitate publică, prin faptul condiționării semnării actului din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren și planului geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, a cauzat totuși părții vătămate o stare de stres, frustrare, iar suma încasată de 5000 lei este pe măsură să aducă părții vătămate o satisfacție echitabilă în raport cu frustrările suportate.

De asemenea, instanța de apel a atestat că prima instanță a soluționat corect acțiunea civilă și în latura prejudiciului material, fiind dispusă încasarea doar a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 7, vol. II).

Cu referire la solicitarea părții acuzării de încasarea a 2386,55 lei, sumă formată din salariul procurorului, cheltuieli de birotică, salariul ofițerului de urmărire penală, cu titlu de cheltuieli judiciare, instanța de apel a indicat că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, și a stabilit că cheltuielile ce se invocă nu cad sub incidența prevederilor legale.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Procuror, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului, recurentul invocă:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și faptei săvârșite și a dat o încadrare juridică greșită;

- la adoptarea deciziei de încetare, instanța de apel eronat și contradictoriu a decis admisibilitatea apelului inculpatei Guzun Ala, or, vinovăția inculpatei și-a găsit confirmare prin declarațiile persoanelor audiate pe caz în raport cu întregul volum al probatoriului administrat, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere incorectă și contrară aspectelor faptice ale speței, ca rezultat reîncadrând greșit acțiunile lui Guzun Ala;

- instanța de apel eronat și contradictoriu a reținut că, pe de o parte, prima instanță corect a statuat starea faptică a acțiunilor inculpatei Guzun Ala, ca ulterior, pe de altă parte, să excludă neîntemeiat dauna în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale victimei Negruți Grigore, invocată și susținută de ultimul pe parcursul procesului penal în sumă de 12500 lei;

- nu poate fi reținută poziția instanței de apel precum că suma de 12500 lei a fost oferită de către organul de urmărire penală la cererea părții vătămate Negruți Grigore, care la 21.09.2017 a solicitat oferirea mijloacelor bănești în sumă

de 12500 lei din motiv că nu dispune de mijloace financiare proprii, concluzionându-se, că oferirea sumei date de bani, care de fapt nu-i aparține părții vătămate, n-a influențat în careva mod asupra stării materiale a victimei, neavând o careva însemnătate și valoare pentru partea vătămată;

- în perioada de 2 luni, de la începutul lunii august până la 03.10.2017 (perioadă incriminată conform învinuirii), părții vătămate Negruți Grigore i-au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, manifestate nu numai prin lipsa mijloacelor financiare necesare pentru achitarea sumei de 12500 lei lui Timoftică Ioana la insistența lui Guzun Ala în vederea aprobării prin consemnare a actului din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren aflat în proprietatea lui Negruți Grigore, situat în s. Biliceni-Vechi, r-nul Sîngerei și a planului geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx. care au fost elaborate de Oficiul Cadastral Teritorial Sîngerei, ci și urmările nefaste asupra sănătății lui Negruți Grigore și consecințele din interiorul familiei Negruți, asupra cărora pe parcursul procesului penal a făcut referire partea vătămată.

6.2. Partea vătămată Negruți Grigore și avocatul acesteia Gheorghiu Igor, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel unilateral a apreciat probele în favoarea inculpatei. De asemenea, decizia instanței de apel este contradictorie, or, instanța de apel în dispozitivul deciziei apreciază că prima instanță corect a apreciat probele și a dat o încadrare corectă faptei, și contrar celor invocate o achită pe inculpată din motiv că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componente de infracțiune imputată;

- la pronunțarea deciziei instanța de apel a respins apelul părții vătămate în partea ce ține latura civilă fără a-și motiva soluția în acest sens, astfel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel incorect a apreciat faptul că drepturilor și intereselor părții vătămate Negruți Corneliu nu i-au fost cauzate daune în proporții considerabile, or însuși partea vătămată a declarat instanței că drepturile și interesele lui în urma acțiunilor inculpatei au fost încălcate considerabil, acesta având cheltuieli materiale și suferințe morale considerabile;

- în cazul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, această daună este una considerabilă cauzată drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, ceea ce în cazul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, nu-i este specifică aceasta categorie de daună, aici sunt încadrate numai daunele neînsemnate, astfel că odată ce instanța de apel a calificat acțiunile lui Guzun Ala ca fiind o contravenție și anume pe motivul inexistenței daunelor considerabile, dar fiind daune neînsemnate nu le-a indicat care sunt acestea, nu au fost arătate, nu a motivat soluția adoptată sub acest aspect;

- elementul „*considerabil*” este necesar și obligatoriu de a fi demonstrat și specificat în sentința de condamnare. Astfel, în prezenta cauză penală, elementul enunțat a fost probat prin faptul că anume partea vătămată a înaintat acțiunea civilă reflectând cuantumul daunei care se încadrează sub elementul considerabil și anume suma de 12173,64 de lei cu titlu de prejudiciu material ceea ce constituie, cheltuielile de transport în sumă de 767 lei, cheltuielile pentru xeroxarea și copertarea dosarului în sumă de 250 lei, achitarea serviciilor pentru solicitarea actelor de la cadastru — 151,20 lei, servicii de măsurări cadastrale în mărime de 1005,44 lei, servicii de asistență juridică în mărime de 10000 lei, precum și suma de 500000 lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- instanța de apel pentru aprecierea daunelor ca fiind considerabile, urma a ține cont după caz, de valoarea sau mărimea pagubei materiale cauzate, gradul prejudiciului cauzat asupra activității legale a entității în care activează cel ce a săvârșit această daună. Mai mult, abuziv și eronat a calificat că dauna considerabilă cauzată părții vătămate nu s-a atestat la caz, motivându-și soluția mutatis mutandis cu alegațiile inculpatei, ce pune la dubiu imparțialitatea instanței de judecată;

- din probele prezentate de acuzare s-a stabilit cu certitudine că în acțiunile lui Guzun Ala este prezentă latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit. b) Cod penal, și nu latura obiectivă a contravenției reținute de instanța de apel, or din materialele cauzei penale cât și din conținutul deciziei, rezultă că instanța de apel a invocat că inculpata și-a folosit intenționat situația de serviciu, a cauzat daune prin acțiunile sale, care au fost admise parțial prin acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Negruți Grigore. În speță fiind probată folosirea intenționată a intereselor de serviciu, iar de către acuzare și partea vătămată, s-a probat că Guzun Ala a comis acțiuni sau inacțiuni ce rezultă din atribuțiile de serviciu, în limitele drepturilor și obligațiilor funcționale cu care a fost investită persoana publică, ce au adus atingere drepturilor și intereselor lui Negruți Grigore;

- au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile din care rezultă că prin acțiunile/inacțiunile lui Guzun Ala, părții vătămate Negruți Grigore i-au fost cauzate daune considerabile, partea vătămată pe lângă cele invocate și

probate în acțiunea civilă, suplimentar în cadrul ședinței de apel a indicat că până în prezent nu poate dispune de cota valorică, adică nu-și poate valorifica dreptul asupra acesteia cauzându-i pagubă enormă, precum și venit ratat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, la recursurile ordinare declarate, au depus referințe:

7.1 Inculpata Guzun Ala, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, motivând că instanța de apel corect a reținut lipsa prejudiciului cauzat părții vătămate, iar alegațiile recurenților constituie o interpretare eronată a normelor din Codul penal.

Mai mult, indică că lipsa prejudiciului material rezultă și din conținutul acțiunii civile, prin care nu se solicită achitarea sumei de 12500 lei cu titlu de prejudiciu material, dar a sumei de 12173 lei ce constituie cheltuieli de judecată și prejudiciul moral în mărime de 500000 lei.

De asemenea, menționează că e eronată concluzia recurenților că suma de 12500 lei poate fi calificată ca prejudiciu suportat de Negruți Grigore, or suma respectivă nu a fost transmisă în mod arbitrat, dar a fost pretinsă întemeiat, și anume datorită faptului că cota valorică nu a fost răscumpărată, ce nu se neagă nici de partea vătămată.

Totodată, notează că în acțiunile sale nu sunt întrunite elementele infracțiunii, nici existența faptei prejudiciabile, nici sub aspectul existenței prejudiciului.

7.2. Avocatul Gheorghiu Igor, reprezentantul părții vătămate Negruți Grigore, care pledează pentru admisibilitatea acestuia, cu casarea totală a deciziei atacate.

În argumentare, invocă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, or motivele expuse de instanța de apel în partea descriptivă a deciziei, nu pot fi echivalate cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO, precum și că instanța de apel nu s-a expus pe toate motivele invocate de apelanți, fapt ce determină admiterea recursului înaintat de procuror.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurenții contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurenți în susținerea acestora nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs invocat de către recurenți, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelurile declarate, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect, și de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie (f.d. 204 - 207, vol. II), iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de casare parțială a sentinței de condamnare cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în privința lui Guzun Ala pe învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece fapta inculpatei constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, precum și se atestă că motivarea soluției este în corespundere cu dispozitivul deciziei, care este expus clar, fără ca instanța de apel să admită vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

Mai mult, Colegiul penal atestă poziția contradictorie și eronată din recursul ordinar declarat de către partea vătămată și avocatul acestuia Gheorghita Igor, care indică faptul că *„instanța de apel a achitat inculpata Guzun Ala, din motiv că în acțiunile acesteia lipsesc elementele componente de infracțiune imputată”,* în condițiile în care prin decizia instanței de apel Guzun Ala a fost

recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

De asemenea, Colegiul penal respinge și argumentul că „*deși instanța de apel a calificat acțiunile lui Guzun Ala ca fiind o contravenție, pe motivul inexistenței daunelor considerabile, dar fiind daune neînsemnate nu le-a indicat care sunt acestea și astfel nu a motivat soluția adoptată sub acest aspect*”, deoarece instanța de apel în decizie (f.d. 206-verso - 207, vol. II), corect a descris fapta contravențională reținută în sarcina lui Guzun Ala, calificată în baza art. 312 Cod contravențional, ca folosire intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, și anume a refuzat contrar obligațiilor de serviciu contrar pct. 28 și 43 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017, să contrasemneze actul din 28.07.2016 de stabilire a hotarelor sectorului de teren aflat în proprietate lui Negruți Grigore, situat în s. Beliceniei Vechi, r-nul Sîngerei și a planului geometric al bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, care au fost elaborate de Oficiul Cadastral Teritorial Sîngerei, sub pretextul că va aproba actele respective doar în cazul procurării de către ultimul a cotei valorice menționate, în valoare de 12500 lei. În acest sens, Colegiul penal notează că survenirea răspunderii contravenționale în baza art. 312 Cod contravențional a fost condiționată de folosirea de către Guzun Ala a situației de serviciu într-un mod (descriș detaliat supra și în fapta reținută de instanța de apel în decizie) care contravine drepturilor și intereselor părții vătămate Negruți Grigore, în lipsa unor daune efective și determinate la acel moment.

Astfel, Colegiul penal atestă faptul că, ori de câte ori se constată că, în rezultatul folosirii situației de serviciu nu au survenit urmările prejudiciabile, prevăzute la art. 327 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă se demonstrează abuzul de serviciu, cele comise vor fi încadrate în baza art. 312 Cod contravențional.

De asemenea, ce ține de critica recurenților, avocatul Gheorghiu Igor și partea vătămată Negruți Grigore, că la pronunțarea deciziei instanța de apel a respins apelul părții vătămate în partea ce ține latura civilă fără a-și motiva soluția în acest sens, astfel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal atestă că este declarativ, or din decizia instanței de apel (f.d. 207 - 207 verso, vol. II), rezultă că instanța de apel s-a expus pe latura civilă, însușind soluția primei instanțe și argumentând detaliat aspectul contestat, fără a admite vreo eroare ce ar justifica intervenția instanței de recurs ordinar.

Totodată, Colegiul penal reține că recurenții indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, că „*faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*”, argumentând că „*instanța de apel greșit a constatat lipsa laturii obiective și anume lipsa prejudiciului în proporții considerabile*

cauzate părții vătămate Negruți Grigore, calificând astfel greșit acțiunile inculpatei în baza art. 312 Cod contravențional, în condițiile în care prejudiciul cauzat s-a manifestat nu doar prin achitarea sumei de 12500 lei, dar și urmările nefaste asupra sănătății lui Negruți Grigore și consecințele din interiorul familiei Negruți, venitul ratat, precum și cheltuielile (cheltuieli de transport, copiere și copertare dosar, achitarea serviciilor pentru eliberarea actelor la Cadastru, servicii de măsurări cadastrale, asistență juridică în sumă totală de 12173,63 lei și prejudiciul moral în mărime de 500000 lei) care au urmat după săvârșirea infracțiunii”. Cu referire la aceste critici, Colegiul penal analizând conținutul deciziei instanței de apel, constată că sunt neîntemeiate, constituind o interpretare subiectivă a recurențelor, or la adoptarea soluției în speță, instanța de apel s-a condus de prevederile art. 325 Cod de procedură penală, ce stabilesc limitele judecării cauzei, și anume că instanța judecă cauza numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În acest sens, Colegiul penal reține că, conform rechizitoriului (f.d. 214, vol. I) lui Guzun Ala i s-a incriminat infracțiunea de abuz în serviciu cu cauzarea unor daune considerabile drepturilor și intereselor lui Negruți Grigore, ce reprezintă suma de bani primită de acesta de la organul de urmărire penală pentru procurarea cotei valorice de la Timoftică Ioana, fără a mai fi specificat adițional cauzarea unor daune, în alte cantumuri și evaluări neprevăzute în rechizitoriu, la care se referă eronat recurenții în recursurile ordinare.

Prin urmare, Colegiul penal acceptă motivarea instanței de apel, care a stabilit că suma de 12500 lei achitată pentru procurarea cotei valorice de la Timoftică Ioana, nu aparținea părții vătămate Negruți Grigore, dar a fost oferită de organul de urmărire penală la cererea ultimei în vederea efectuării măsurii speciale de investigație - controlul transiterii banilor, și astfel acest fapt nu a influențat în careva mod asupra stării materiale a victimei și nu poate fi considerat că au fost cauzate daune în proporții considerabile părții vătămate, într-un asemenea quantum. Astfel, Colegiul penal atestă că, în lipsa incriminării unor daune certe ce ar constitui proporții considerabile în speța dată, e justă tragerea la răspundere contravențională a lui Guzun Ala, în conformitate cu art. 312 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Prin urmare, Colegiul penal conchide având în vedere veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale, și în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile, că acceptă această motivare și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea

motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădite neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, partea vătămată Negruți Grigore și avocatul acestuia Gheorghita Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, în cauza penală privindu-o pe **Guzun Ala Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 15 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie